

Advies

Conceptnota “Residentiële ouderenzorg, een échte thuis voor kwetsbare personen”

Brussel, 5 februari 2018

Adviesvraag: Conceptnota “Residentiële ouderenzorg, een échte thuis voor kwetsbare personen”

Adviesvrager: Jo Vandeurzen - Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin

Ontvangst adviesvraag: 4 december 2017

Adviestermijn: tot 5 februari 2018

Decretale opdracht: SERV-decreet 7 mei 2004 art. 11 (overlegfunctie)

Goedkeuring raad: 5 februari 2018

Contactpersoon: Kristel Bogaerts - kbogaerts@serv.be

De heer Jo VANDEURZEN
Vlaams minister van Welzijn, Volksgezondheid en Gezin
Ellipsgebouw
Koning Albert II-laan 35 bus 90
1030 BRUSSEL

contactpersoon

Kristel Bogaerts
kbogaerts@serv.be

ons kenmerk

SERV_ADV_20180205_CN_residentiële ouderenzorg_kb

Brussel

5 februari 2018

Conceptnota “Residentiële ouderenzorg, een échte thuis voor kwetsbare personen”

Mijnheer de minister

De SERV is globaal tevreden over de langetermijnvisie op de organisatie van de residentiële ouderenzorg en over de speerpunten waarop ingezet wordt om die visie te realiseren.

De SERV wijst evenwel op vier prioritaire werven om deze lange termijnvisie voor de residentiële ouderenzorg te kunnen realiseren:

- Om werkbaar werk voor personeel en organisatie is te realiseren is het prioritair om werk te maken van de reconversies van ROB naar RVT en een verdere inhaalbeweging in de richting van zorgzwaardedekking te realiseren. Dit is als prioriteit en voorwaarde gekoppeld aan de invoering van alternatieve financieringsmechanismen.
- Het toekomstig budgettair kader moet zo uitgetekend worden dat het de ambities voor de residentiële ouderenzorg volgt. Daarvoor moet een afweging gemaakt worden tussen beschikbare middelen en uitdagingen en veranderprocessen, zowel binnen als buiten het beleidsdomein WVG.
- Tegenover kwalitatieve zorg en leven staat een faire vergoeding van de gebruikers (in relatie tot de eigen inkomsten) en de overheid (in relatie tot kwaliteits- en personeelsnormen) die bepaald wordt via een transparant prijsbeleid en ondersteund wordt door een goed (financieel) beheer van de voorziening. Het zal een grote inspanning vragen om de verschillende acties uit de conceptnota op elkaar af te stemmen om een noodzakelijk evenwicht te realiseren.
- De eventuele invoering van PVF in de ouderenzorg via vouchers kan voor de SERV enkel op voorwaarde dat de nodige evaluaties gemaakt en lessen getrokken worden uit de gehandicaptenzorg. De SERV ziet geen meerwaarde in een substitutie van vouchers door cashbudgetten maar wel in het realiseren van échte inspraak in samenhang met de inzet van de vouchers.

Hoogachtend

Pieter Kerremans
administrateur-generaal

Hans Maertens
voorzitter

Inhoud

Inhoud	5
Krachtlijnen	6
Advies	7
1 Situering	7
2 Duidelijke visie met relevante speerpunten	7
3 Streven naar werkbaar werk voor personeel en organisatie is prioritair	8
4 Budgettair kader moet ambities (blijven) volgen in onderlinge trade-offs	9
5 Trilemma van transparant prijsbeleid, betaalbaarheid en goed beheer	10
6 Financiering ouderenzorg via vouchers	12

Krachtlijnen

De SERV is globaal tevreden over de langetermijnvisie op de organisatie van de residentiële ouderenzorg en over de speerpunten waarop ingezet wordt om die visie te realiseren.

De SERV wijst evenwel op vier prioritaire werven om deze lange termijnvisie voor de residentiële ouderenzorg te kunnen realiseren.

▀ **Streven naar werkbaar werk voor personeel en organisatie is prioritair**

De SERV vraagt prioritair werk te maken van een 100% zorgzwaartedekking, via een dringende reconversie van ROB naar RVT, gevolgd door een inhaalbeweging die tegemoet komt aan de resultaten van een objectieve en wetenschappelijk onderbouwde meting van de personeelsbehoefte afgestemd op de zorgzwaarteprofielen van de bewoners. Het is bovendien cruciaal dat de financiering hiervoor in de toekomst verder meegroeit met de toenemende zorgbehoefte en zorgzwaarte voorzien door demografische evoluties.

De volledige afdekking van de personeelsbehoefte moet voor de SERV alleszins gerealiseerd worden als een voorwaarde om alternatieve financieringsmechanismen uit te rollen.

▀ **Budgettair kader moet ambities (blijven) volgen in onderlinge trade-offs**

De beschikbare budgetten en het groeipad moeten in verhouding staan tot de maatschappelijke relevantie van en de visie op langdurige zorg in het algemeen en de residentiële ouderenzorg in het bijzonder. Er moet daarom een afweging gemaakt worden tussen de inzet van de budgettaire middelen voor de ouderenzorg versus andere uitdagingen, prioriteiten en veranderprocessen, zowel binnen als buiten het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

▀ **Trilemma van transparant prijsbeleid, betaalbaarheid en goed beheer**

Tegenover kwalitatieve zorg staat een faire vergoeding van de gebruikers (in relatie tot de eigen inkomsten) en de overheid (in relatie tot kwaliteits- en personeelsnormen) die bepaald wordt via een transparant prijsbeleid en ondersteund wordt door een goed (financieel) beheer van de voorziening. Het prijsbeleid van de voorzieningen, de betaalbaarheid voor de bewoners en goed beheer van ontvangen middelen door de voorzieningen moeten daarom in evenwicht gebracht worden om een kwalitatieve zorg te kunnen blijven garanderen.

▀ **PVF in de ouderenzorg via vouchers**

Net als in enkele eerdere adviezen vraagt de SERV om de uitrol van de PVF in de gehandicaptenzorg goed te evalueren en de resultaten ervan te gebruiken bij de uitrol van alternatieve financieringsmechanismen op andere domeinen. De SERV ziet geen meerwaarde in een substitutie van vouchers door cashbudgetten maar wel in het realiseren van échte inspraak in samenhang met de inzet van de vouchers. Er moet nog gewerkt worden aan methodieken om die inspraak te realiseren, gekoppeld aan de haalbaarheid van opties langs de aanbodzijde.

Advies

1 Situering

Met deze conceptnota ‘Residentiële ouderenzorg, een échte thuis voor kwetsbare personen’ geeft de Vlaamse regering verder vorm aan de conceptnota over het ‘Vlaams welzijns- en zorgbeleid voor ouderen. Dichtbij en integraal. Visie en veranderagenda’. De residentiële ouderenzorg maakt deel uit van het hele keten van zorg en ondersteuning aan ouderen en zal vanaf 1 januari 2019 opgenomen in het VSB-verzekeringsmodel met koppeling aan de VSB-bijdrage (premie).

In eerdere adviezen van de SERV kunnen een aantal aanknopingspunten teruggevonden worden die ook in het kader van de residentiële ouderenzorg relevant zijn.

Zo werd in de adviezen over de [conceptnota](#) en het [voorontwerp van decreet over de Vlaamse Sociale Bescherming](#) onder andere aandacht gevraagd voor duurzame financiering van de VSB, het creëren van de juiste randvoorwaarden om vraagsturing te organiseren en het belang van handhaving, responsabilisering en kwaliteitsborging. Het advies over het [voorontwerp van decreet over het overheidstoezicht in het gezondheids- en welzijnsbeleid](#) focuste op het cruciale belang van kwaliteitsvolle regelgeving voor efficiënt en transparant beleid om handhaving, responsabilisering en kwaliteitsborging te faciliteren, op meer ruimte voor dialoog en overleg in het inspectieproces, wederzijds argumenteren en 1-op-1 afstemming tussen inspectie en geïnspecteerde en op de betere coördinatie van inspecties.

Vanuit de plaats van residentiële ouderenzorg in het zorgcontinuüm, waartoe ook mantelzorg en gezinszorg behoren, verwijzen we hier ook naar de recente adviezen op deze terreinen. In het advies over het [Vlaams mantelzorgplan](#) ligt de focus op de stroomlijning van beleid hierrond tussen en binnen verschillende beleidsniveaus, op de ondersteuning van de mantelzorgers en aan de uitdagingen voor de combinatie van tewerkstelling en mantelzorg. De [conceptnota ‘Zorg en ondersteuning op maat van alle gezinnen’](#) was op veel vlakken nog weinig concreet maar de raad zag wel een aantal positieve elementen in de betere samenwerking tussen informele en professionele actoren, flexibele zorg- en ondersteuningscontinuïteit en -garantie naar een grotere en meer diverse doelgroep toe.

De SERV brengt over deze conceptnota residentiële ouderenzorg een selectief advies uit. De raad gaat, naast een globale beoordeling, enkel in op de werkbaarheid voor het personeel en de organisatie, het budgettair kader, de betaalbaarheid, het prijsbeleid en de persoonsvolgende financiering.

2 Duidelijke visie met relevante speerpunten

Vanuit een duidelijke analyse van de sector van de residentiële ouderenzorg, zowel rond het aanbod als het profiel van de gebruikers en de organisatie en financiering van de sector, ontplooit deze conceptnota een duidelijke langetermijnvisie op de toekomstige organisatie van de residentiële ouderenzorg. Woonzorgcentra zijn zorg-leefgemeenschappen waarin “leef” meer centraal komt te staan. Het is een plaats waar bewoners, medewerkers, vrijwilligers en bezoekers, hun leven

zoveel mogelijk op een gewone manier leven en in mindere of meerdere mate met elkaar delen. De focus van de woonzorgcentra gaat mede daarom ook breder dan enkel kwetsbare personen, ook al richten ze zich intrinsiek vooral op personen met een verhoogde kwetsbaarheid.

De SERV apprecieert het gevolgde proces met sterke betrokkenheid van de sector en middenveld.

De residentiële ouderenzorg wordt in de nota niet bekeken als een eiland. Er wordt verwezen naar een zorgcontinuüm waarin ook mantelzorg, thuiszorg en de ziekenhuiszorg elk een eigen rol opnemen in een breed netwerk van zorgactoren. Echter, enkele elementen over het bredere kader waar de residentiële ouderenzorg deel van uitmaakt blijven in deze visie voor de SERV toch onderbelicht. Zo wordt het bijvoorbeeld nog niet helemaal duidelijk waar we als samenleving naartoe willen met langdurige zorg, en hoe de zorgketen en vermaatschappelijking van de zorg er dan moeten uitzien. Bijkomende verbindingen en afstemming met ambulante zorg, thuiszorg en geestelijke gezondheidszorg, de inzet van vrijwilligers- en vrijetijdswerk én de afstemming in de gehele zorgketen zijn daarom zeker nog nodig.

Via een verdere koppeling met projecties over toekomstige zorg- en financieringsbehoeften is er zeker nog marge om deze visie op ouderenzorg en de inbedding in de zorgketen meer verfijnd uit te werken. De aankondiging van bijkomend onderzoek hierrond in het kader van de Vlaamse sociale bescherming (bijvoorbeeld het SWVG onderzoek naar prognoses zorgnood en een model van budgetbewaking) wordt door de SERV dan ook positief onthaald.

Deze verdere verfijning en de projecties over toekomstige behoeften zelf zullen ook bijdragen tot een prioritering tussen de voorgestelde actielijnen. Om de visie op residentiële ouderenzorg ook effectief in de praktijk om te zetten is een goed plan van aanpak nodig, met prioriteiten tussen de actiepunten die bepaald worden in samenspraak met de sectoren, met een duidelijke timing én met een duidelijk budgettair kader.

3 Streven naar werkbaar werk voor personeel en organisatie is prioritair

De SERV vraagt prioritair werk te maken van een 100% zorgzwaartedekking in termen van personeelsinzet om de continuïteit van de zorgverlening in de ouderenzorg te garanderen. Daarvoor is een stabiele en toereikende financiering voor een kwaliteitsvol aanbod noodzakelijk, zowel voor de thuiszorg als voor de residentiële woonzorg.

Het is noodzakelijk dat de personeelsinvulling (en de financiering ervan) overeenkomt met de reële zorgzwaarte in de diverse voorzieningen. Op vandaag is dat immers niet het geval en staat de werkbaarheid zwaar onder druk, zoals de cijfers van de werkbaarheidsmonitor¹ duidelijk aantonen.

Bovendien vraagt de stijging van de zorgzwaarte in de residentiële ouderenzorg om de inzet van andere functieprofielen. Ook het voornemen om woonzorgcentra mee in te schakelen in de

1

http://www.serv.be/sites/default/files/documenten/SERV_Raad_20170313_StIA_WBM2016_Social%20Profit_RAP.pdf

buurtgerichte zorg zal een flexibilisering en verbreding van de functieprofielen van het personeelskader vragen.

De eerste stap om de personeelsinvulling te verbeteren is een dringende reconversie van ROB naar RVT. Daarnaast is er een inhaalbeweging nodig die tegemoet komt aan de resultaten van een objectieve en wetenschappelijk onderbouwde meting van de personeelsbehoefte afgestemd op de zorgzwaarteprofielen van de bewoners.

Er zijn hogere personeelsnormen nodig dan deze die vandaag door het RIZIV zijn bepaald. Met de huidige normen is het enkel mogelijk om mensen de hoogst noodzakelijke zorg geven. Aangepaste normen zullen de werkbaarheid van het werk in de rusthuissectoren ten goede komen en zullen ook een positieve weerslag hebben op de kwaliteit van de geleverde zorg. Daarnaast blijft het voor alle organisaties belangrijk dat zij over voldoende personeel kunnen blijven beschikken voor de generieke werking van hun organisatie.

Eenmaal deze inhaaloperatie achter de rug is, is het cruciaal dat de financiering verder meegroeit met de toenemende zorgbehoefte en zorgzwaarte die te voorzien valt door de demografische evoluties.

De volledige afdekking van de personeelsbehoefte moet voor de SERV gerealiseerd worden als voorwaarde om alternatieve financieringsmechanismen uit te rollen.

4 Budgettair kader moet ambities (blijven) volgen in onderlinge trade-offs

Centraal in dit verhaal staat de garantie op een duurzaam en globaal budgettair kader. De beschikbare budgetten en het groeipad moeten in verhouding staan tot de maatschappelijke relevantie van en de visie op langdurige zorg in het algemeen en de residentiële ouderenzorg in het bijzonder.

De ambities voor de residentiële ouderenzorg die in de conceptnota naar voren worden geschoven kunnen op lange termijn immers enkel gewaarborgd zijn door er de nodige budgetten tegenover te plaatsen. Mooie plannen zonder garanties dat ze ook betaalbaar zijn (en blijven) voor overheid en burger, hebben maar weinig meerwaarde.

Er moet daarom globaal een afweging gemaakt worden naar de inzet van de budgettaire middelen voor de ouderenzorg in een afweging met andere uitdagingen, prioriteiten en veranderprocessen, zowel binnen als buiten het beleidsdomein Welzijn, Volksgezondheid en Gezin.

Ook elementen als de stijging van de zorgzwaarte moeten in de Vlaamse begroting verankerd worden als een structurele kostenfactor. De transitie naar de indicatiestellingen via BelRAI-screener en BelRAILT/CF/HC is daarin een belangrijke sleutel. Er is een slimme aanpak nodig van de nieuwe, voorgestelde instrumenten, via een werkbaar systeem én tijdspad om tot een duurzame financiering van deze zorg te komen.

Voor een aantal geplande veranderingen is er nog volop onderzoek en pilootprojecten lopende of gepland om de effecten op bijvoorbeeld financiering, personeelsinzet en financiële leefbaarheid van de voorzieningen na te gaan. Het is op dit moment dan ook nog niet duidelijk welke financiële middelen nodig zijn om deze plannen voor de residentiële ouderenzorg op termijn uit te voeren.

De SERV vraagt dat de Vlaamse Regering op basis van dat onderzoek een duidelijk en onderbouwd beeld creëert van de nodige financiering voor de residentiële ouderenzorg én de inbedding ervan in Vlaamse Sociale Bescherming, en de haalbaarheid van het financieel kader op lange termijn.

5 Trilemma van transparant prijsbeleid, betaalbaarheid en goed beheer

Tegenover goede zorg, gekwalificeerd personeel, goede woonkwaliteit en aangepaste infrastructuur staat een kostprijs. Een kostprijs die uiteraard gedekt moet worden, met inkomsten en uitgaven in evenwicht.

De garantie hiervoor vraagt dat er aandacht gaat naar drie elementen die in evenwicht gebracht moeten worden. In essentie kan dit terug gebracht worden tot de stelling dat tegenover kwalitatieve zorg een faire vergoeding staat van de gebruikers (in relatie tot de eigen inkomsten) en de overheid (in relatie tot kwaliteits- en personeelsnormen) die bepaald wordt via een transparant prijsbeleid en ondersteund wordt door een goed (financieel) beheer van de voorziening.

De conceptnota kondigt voor deze drie elementen een aantal acties aan, maar het zal een grote inspanning vragen om de verschillende acties zo op elkaar af te stemmen om het noodzakelijke evenwicht te realiseren.

Prijsbeleid: transparantie voorop

De SERV steunt het streven naar een transparant prijsbeleid. In de conceptnota zijn alvast een aantal acties opgenomen die daaraan een bijdrage leveren.

De huidige regelgeving, richtlijnen en praktijken rond de prijszetting voor de woonzorgcentra en de aanpassing van de dagprijzen worden als positief beoordeeld, al blijft er natuurlijk wel ruimte voor optimalisatie. Alleen een prijsvoering waarbij de WZC volgens objectieve criteria (bv. rond aanbod en de kwaliteit van de infrastructuur, de hotelfunctie en de supplementen) én met voldoende vrijheidsgraden de dagprijs kunnen bepalen, kan garanderen dat de woonzorgvoorzieningen op langere termijn kunnen blijven inspelen op wijzigende behoeften van de bewoners en wijzigende verplichtingen van overheidswege rond kwaliteit van de zorg en woonkwaliteit. De kwaliteitsverwachtingen voor de sector van de residentiële ouderenzorg moeten, als deel van de ruimere zorgketen, afgestemd zijn op de verwachtingen daarrond voor de andere sectoren zoals bijvoorbeeld voor de thuiszorg.

De SERV meent evenwel dat de overheid enerzijds en de sector anderzijds nog stappen moeten zetten om de transparantie en monitoring van de prijszetting te verbeteren, o.a. via de ontwikkeling van uniforme financiële indicatoren, werkafspraken en het dissemineren van goede praktijken en instrumenten.

De SERV steunt het onderzoek naar de ontwikkeling van mogelijke mechanismen voor een vaste dagprijs voor kandidaat bewoners. Voor de raad is het alleszins een belangrijke bekommernis dat de gekozen optie bijdraagt tot de betaalbaarheid van een verblijf in een woonzorgcentrum en dat het ook een werkbaar systeem is voor het woonzorgcentrum.

Voor de SERV is het nog belangrijk dat in de monitoring, het onderzoek en de uiteindelijke dagprijsreglementering een onderscheid gemaakt wordt tussen essentiële elementen die

minimaal voor iedereen moeten gelden (woon- en leefkwaliteit, voeding en animatie) en comfortelementen die daarbovenop een vrije keuze zijn van de bewoners. De zorg en zorggerelateerde kost hoort niet thuis in de dagprijsreglementering.

Betaalbaarheid voor bewoners garanderen

“Of men zijn verblijf in een woonzorgcentrum wel zal kunnen (blijven) betalen” is een vaak gehoorde, en zeker ook geen onterechte bekommernis. In essentie is het een eenvoudige vraag, die echter een complex antwoord inhoudt. Om de betaalbaarheid van een woonzorgvoorziening te evalueren is het noodzakelijk dat de verhouding tussen de gehanteerde prijzen en de inkomens van de (potentiële) bewoners (uit verschillende bronnen) onder de loep wordt genomen. De aangekondigde monitoring over de evolutie van de dagprijzen is daar alvast één element van. Ook de supplementen bij de dagprijs moeten permanent gemonitord worden.

De SERV pleit in dit kader voor een garantie van maatschappelijk verantwoorde zorg met een (minstens gedeeltelijke) solidaire financiering voor de basiszorg om de betaalbaarheid naar de bewoners toe te garanderen. Daarnaast moet ook een breed aanbod aan woonzorgcentra, met verschillende leefkost-niveaus, ervoor zorgen dat iedereen die een zorgnood heeft in een voorziening terecht kan overeenkomstig zijn financiële mogelijkheden.

Verder moet volgens de SERV in een eerste stap de betaalbaarheid van een verblijf in een woonzorgvoorziening verbeterd worden via een hogere inzet op de automatische toekenning van rechten voor de zorgverzekering en de tegemoetkoming hulp aan bejaarden.

De SERV vraagt in het kader van meer transparantie over het prijsbeleid ook om ook specifieke maatregelen die het onderling vergelijken van de dagprijzen tussen verschillende woonzorgcentra vereenvoudigen. Voor de potentiële bewoners moet het eenvoudiger worden om uit te maken welke componenten en kosten inbegrepen zijn in de dagprijs en welke supplementen er nog gelden.

De SERV vraagt een open debat binnen het Overlegcomité Welzijn, Volksgezondheid en Gezin dat de verschillende opties om de betaalbaarheid van het verblijf in een woonzorgcentrum te garanderen tegenover elkaar afweegt. Het gaat bijvoorbeeld over een hervorming van de zorgverzekering naar tegemoetkomingen die afhankelijk zijn van de zorgzwaarte, de invoering van een maximumfactuur voor niet-zorggebonden kosten, een solidaire financiering van de woon- en leefkosten voor de bewoners met een zeer laag inkomen en de huidige toepassing van de onderhoudsplicht.

Goed beheer: kwaliteitszorg én financieel beheer gaan hand in hand

De SERV staat positief tegenover het verder ondersteunen van de acties rond kwaliteit van bestuur.

Er wordt op het terrein nu al veel aandacht besteed aan het leveren van kwalitatieve zorg en het realiseren van een gezond financieel beleid in de WZC. Dat moet ook zo blijven. Maar transparantie over het beheer van middelen moet ook altijd in evenwicht te zijn met voldoende ruimte en regelluimte voor ondernemerschap in de zorg.

De SERV stelt aanvullend voor om:

- in overleg en gedragen door de sector, een aantal brede financiële indicatoren te ontwikkelen (bv voor een financieel jaarplan) en werkafspraken te maken die een goed en transparant financieel beheer door de voorzieningen verder ondersteunen. Met brede financiële

indicatoren blijft het voor de aanbieders mogelijk om zelfstandig te functioneren, maar worden hen een aantal handvaten voor goed beheer aangereikt. Zo kunnen bijvoorbeeld kleinere aanbieders reeds gevalideerde indicatoren (en eventueel bijhorende instrumenten om ze te registreren) overnemen in hun eigen werking.

- de zorginspectie voldoende instrumenten te geven om ook het financieel beheer van de voorzieningen te inspecteren vanuit de verbinding tussen de toegekende subsidies voor zorg en de geleverde zorgkwaliteit en de nodige gegevens daarvoor op te vragen. De aanbevelingen die de raad deed in het kader van het [voorontwerp van decreet over het overheidstoezicht in het gezondheids- en welzijnsbeleid](#) blijven hier geldig.
- bewonersraden te versterken. In die versterkte raden moeten ook onafhankelijk een rol krijgen en moet er ruimte komen voor het verstrekken van adviezen aan de raden van bestuur over belangrijke wijzigingen in de werking van de voorzieningen.

6 Financiëring ouderenzorg via vouchers

De persoonsvolgende financiering kan in de residentiële ouderenzorg enkel een meerwaarde bieden als de invoering op een zeer overwogen wijze kan gebeuren. Het hele concept van vraagsturing en persoonsvolgende financiering is uitdagend maar op dit moment onvoldoende gedragen en uitgewerkt om een goede werking ervan te garanderen.

De SERV haalde dit eerder al aan in de adviezen over de conceptnota en het voorontwerp van decreet over de Vlaamse Sociale Bescherming en vraagt nu opnieuw om de PVF in de gehandicaptenzorg grondig te evalueren en de resultaten daarvan te gebruiken bij de verdere uitrol van PVF of alternatieve financieringsvormen in andere zorg- en ondersteuningssectoren. Twee elementen die daarbij zeker niet uit het oog mogen worden verloren is (1) de impact die PVF uitlokt op de vraag naar zorg en hoe het zorgaanbod daarop inpikt en (2) de impact die daaruit volgt op de nood aan specifieke functieprofielen.

Geen bijkomende cash budgetten

De SERV neemt een duidelijke stelling in tegen het voornemen om op termijn te evolueren naar meer cashbudgetten die in de plaats treden van de zorgtickets.

Een voucher- of ticketsysteem biedt ten opzichte van cash budgetten een aantal voordelen.

- Er kan gewerkt worden met personeelspunten, met een loonkostdekkende financiering aan de zorgvoorzieningen die rekening houdt met de anciënniteit van de medewerkers. Dat is nodig om een voldoende divers en stabiel personeelsbestand te kunnen aanhouden. De personeelspunten refereren naar de nodige reële personeelsbehoefte die nodig is om de geïndiceerde zorgnood in te vullen.
- Met de vouchers of tickets kan er bovendien een duidelijke link gelegd worden naar de zorgnood en -inhoud én naar kwaliteit van de zorg.
- Er wordt een duidelijk onderscheid gemaakt, tussen de financiering van zorg- en leefkosten. De financiering van de zorg en zorggebonden kosten gebeurt via vouchers of tickets, de leefkosten moeten gedekt worden met eigen middelen en vrij besteedbare tegemoetkomingen, zoals de Zorgverzekering en de Tegemoetkoming Hulp Aan Bejaarden.

Échte inspraak bij voucherbeheer

Het emancipatorische argument pro de invoering van PVF is in de residentiële ouderenzorg minder expliciet aanwezig dan bijvoorbeeld in de gehandicaptenzorg. Toch is er van een echte persoonsvolgende financiering pas sprake als deze zorggebruikers ondersteund en begeleid worden in het beheer van de vouchers die hen werden toegekend. De echte meerwaarde daar zit in het realiseren van echte inspraak in samenhang met de inzet van vouchers. Er moet nog gewerkt worden aan methodieken om de vouchers in te zetten op basis van de wensen van de zorgvrager (en/of hun familie), gekoppeld aan de haalbaarheid van opties langs de aanbodzijde.